

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

ΕΝΩΠΙΟΝ: Στ. Χατζηγιάννη, Π.Ε.Δ.

Αγωγή Αρ.: 1322/21

Μεταξύ:

1. [REDACTED]
[REDACTED] ΟΣ Ο ΕΠΙΣΥΝΗΜΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ «Α»
[REDACTED]

Εναγόντων

-και-

1. ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ κατά το Σύνταγμα και Νόμο υπεύθυνο για τις πράξεις και ή παραλείψεις της Κυπριακής Δημοκρατίας, οργάνων, υπουργείων, υπηρετών της
2. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ, Υπουργού Υγείας

3. ΔΡ. ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ]
4. ΔΡ. ΚΩΣΤΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ]
5. ΔΡ. ΖΩΗΣ ΔΩΡΟΘΕΑΣ ΠΑΝΑ]
6. ΔΡ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΕΤΡΙΚΚΟΥ]
7. ΔΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ]
8. ΔΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΣΙΟΥΤΗ]
9. ΔΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΦΕΛΛΑ]Ως Μέλη της
10. ΔΡ. ΛΙΝΟΥ ΧΑΤΖΗΧΑΝΝΑ]Συμβουλευτικής/
11. ΔΡ. ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΙΣΤΑΚΗ]Επιστημονικής/
12. ΔΡ. ΝΙΚΗΣ ΠΑΦΙΤΟΥ]Επιδημιολογικής Ομάδας
13. ΔΡ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ]
14. ΔΡ. ΜΑΡΙΑΣ ΚΟΛΙΟΥ]
15. ΔΡ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΝΟΥ]
16. ΔΡ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΙΞΙΔΗ]
17. ΔΡ. ΛΕΟΝΤΙΟΥ ΚΩΣΤΡΙΚΗ]

Εναγομένων

Αίτηση Εναγόντων ημερ. 23.12.2021

για Προσωρινό Διάταγμα

Ημερομηνία: 24/01/2022.

Εμφανίσεις:

Για Ενάγοντες-Αιτητές: κ. Γ. Γεωργιάδης με κα Λ. Κουζίνα για Γ. Γεωργιάδης & Συνεργάτες ΔΕΠΕ.

Για Εναγόμενους 1 και 2 – Καθ' ων η αίτηση: κα Θ. Μαυρομουστάκη και κα Π. Χαραλάμπους και κα Μ. Ναζίρη για Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις 23.12.21 οι Ενάγοντες (στο εξής οι Αιτητές) καταχώρισαν την παρούσα Μονομερή Αίτηση με την οποία αιτούνται την έκδοση του ακόλουθου Προσωρινού Διατάγματος:

«Α. Διάταγμα με το οποίο να απαγορεύεται η παρεμπόδιση πρόσβασης και παραμονής καθώς και η ελεύθερη διακίνηση σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους στους Ενάγοντες 1-8, 10-17, 22-27, 32-33, 37-38, 42-43, 46, 49-67, 69-74, 82-88, 93, 96-97, 101-104, 111 και 113, περιλαμβανομένων αλλά χωρίς περιορισμό των χώρων εστίασης (εστιατόρια, ταβέρνες, καφετέριες, μπιραρίες, σνακ-μπαρ και μπαρ, καφενεία, χώροι εστίασης εντός εμπορικών κέντρων, εντός ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων, κυλικείων, καθώς και οποιοδήποτε άλλοι χώροι εστίασης που εξυπηρετούν κοινό εντός άλλων υποστατικών, ή/και αθλητικών ομίλων, πολιτιστικών ομίλων, σωματείων, συλλόγων κλπ.), νυχτερινών κέντρων, χώρων δεξιώσεων, περιλαμβανομένων των χώρων δεξιώσεων εντός ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων, δισκοθηκών, κέντρων διασκέδασης και μουσικοχορευτικών χώρων, αγώνων που διεξάγονται σε γήπεδα και αθλητικές εγκαταστάσεις, ποδοσφαιρικών και άλλων αθλητικών αγώνων, θέατρα, κινηματογράφους, για τον λόγο ότι δεν έχουν προβεί σε εμβολιασμό είτε καθόλου είτε με οποιαδήποτε δόση των εγκεκριμένων εμβολίων, εναντίον της νόσου Covid-19 η οποία προκαλείται από τον ιό SARS-CoV-2 όπως κατά καιρούς ο Εναγόμενος 1 και/ή το Υπουργικό Συμβούλιο και/ή ο νυν Υπουργός Υγείας και/ή αρμόδιοι λειτουργοί της Κυπριακής Δημοκρατίας, υπάλληλοι, υπηρέτες, αντιπρόσωποι, ή οποιοδήποτε εξ' αυτών ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στο οποίο δίνεται τέτοιο δικαίωμα ή άλλως πως επιβάλλουν, μέχρι τελικής εκδίκασης της υπόθεσης και/ή νεότερας διαταγής του Δικαστηρίου.»

Το Δικαστήριο, αφού επιλήφθηκε της Αίτησης στις 27.12.21, διέταξε την επίδοση της στους Εναγόμενους 1 και 2 που τους αφορά (στο εξής οι Καθ' ων η αίτηση), οι οποίοι καταχώρισαν Ένσταση στις 7.1.22.

Η Αίτηση – η οποία βασίζεται στον Περί Δικαστηρίων Νόμο 14/60 αρ. 32, στον περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμο Κεφ. 6, αρ. 9, στον Περί Λοιμοκάθαρσης Νόμο Κεφ. 260 αρ. 6, στον Νόμο 99/89 αρ. 3 (ως έχει τροποποιηθεί), στον περί Ερμηνείας Νόμου Κεφ. 1 άρθρο 29(δ), στον περί Εκχωρήσεως της ενασκήσεως των Εξουσιών των Απορρεουσών εκ τινός Νόμου, Νόμο του 1962 (23/1962) άρθρα 2 και 3, και στο Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας άρθρα 1Α, 7, 8, 11, 13, 15, 18, 20, 21, 28, 33, 35, 54(ζ) και 179, στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αρ. 1, 2, 5, 6, 8, 9, 11, 14, 15, 17 και 18 καθώς και στο άρθρο 2 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ίδιας Σύμβασης, στο άρθρο 2 του Τέταρτου Πρωτοκόλλου της ίδιας Σύμβασης και στο άρθρο 1 του Δωδέκατου Πρωτοκόλλου της ίδιας Σύμβασης, στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης άρθρα 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 20, 21, 24, 33, 35, 41, 45, 47, 52 και 54, στον Περί της Σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων και της Αξιοπρέπειας του Ανθρώπου αναφορικά με την Εφαρμογή της Βιολογίας και Ιατρικής (Κυρωτικός) και άλλες Συναφείς με την Εφαρμογή της Σύμβασης, Διατάξεις Νόμος του 2001 (Ν. 31(III)/2001) άρθρα 5, 6, 16, 26, 27 και 28, στον Κανονισμό (ΕΕ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14^{ης} Ιουνίου 2021 2021/953 παράγραφοι Προοιμίου 6, 7, 13, 14, 20, 36 και 62 καθώς και στο άρθρο 3, στον Περί Καταπολέμησης των Φυλετικών και Ορισμένων Άλλων Διακρίσεων (Επίτροπος) Νόμο του 2004 (42(I)/2004) άρθρα 5, 6 και 8, στους Θεσμούς Πολιτικής Δικονομίας Δ.48 Θ.Θ. 1, 2 και 9 και στις συμφυείς εξουσίες του Δικαστηρίου [Inherent Jurisdiction] και υποστηρίζεται από ένορκη δήλωση του **Ιωάννη Γενεράλη**, ημερ. 23.12.21 – προσέκρουσε στην Ένσταση των Καθ' ων η αίτηση, η οποία υποστηρίζεται από ένορκη δήλωση του **Αντωνάκη Αντωνίου**, ημερομηνίας 7.1.22.

Ο **Ιωάννης Γενεράλης** είναι δικηγόρος στο δικηγορικό γραφείο των δικηγόρων των Αιτητών. Αναφέρθηκε στην ανακοίνωση του νυν Υπουργού Υγείας Μιχάλη Χατζηπαντέλα ημερομηνίας 13.12.21 (Τεκμήριο 1), σχετικά με τα επερχόμενα μέτρα για την περίοδο των Χριστουγέννων, ως και την πρόθεση του για λήψη μέτρων τα οποία θα διαχώριζαν τους πολίτες σε «εμβολιασμένους» και «ανεμβολίαστους». Στις 14.12.21 ο Καθ' ου η αίτηση 1, μέσω του νυν Υπουργού Υγείας έκδωσε Διάταγμα (Τεκμήριο 2), δυνάμει του οποίου τέθηκαν σε ισχύ από 15.12.21 και τουλάχιστον μέχρι τις 15.1.22, τα μέτρα που είχε ανακοινώσει με την ανακοίνωση του (Τεκμήριο 1) ημερομηνίας 13.12.21. Ειδικότερα, από τις 15.12.21 (α) απαγορεύθηκε η είσοδος σε άτομα που δεν έχουν λάβει οποιαδήποτε δόση του εμβολίου κατά της νόσου Covid-19 και είναι άνω των 12 ετών, σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους, όπως χώρους εστίασης, νυκτερινά κέντρα, χώρους δεξίωσης, δισκοθήκες, κέντρα διασκέδασης και μουσικοχορευτικούς χώρους, αγώνες που διεξάγονται σε γήπεδα και αθλητικές εγκαταστάσεις, ποδοσφαιρικούς και άλλους αθλητικούς αγώνες, θέατρα και κινηματογράφους και (β) τέθηκαν περαιτέρω περιορισμοί στα άτομα που έλαβαν μόνο μια δόση εμβολίου κατά της νόσου Covid-19, τα οποία προκειμένου να έχουν πρόσβαση και δικαίωμα παραμονής στους πιο πάνω χώρους, θα πρέπει να έχουν διενεργήσει και να έχουν αρνητικό αποτέλεσμα σε εργαστηριακή εξέταση (PCR) τουλάχιστον 72 ωρών και/ή εξέταση ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου (rapid test) τουλάχιστον 48 ωρών.

Ισχυρίζεται ότι οι πιο πάνω αποφάσεις και περιορισμοί – οι οποίοι συνιστούν διάκριση και άνιση μεταχείριση μεταξύ των εμβολιασμένων και ανεμβολίαστων – δεν φαίνεται να έχουν επιστημονικό έρεισμα αφού τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιδημιολογικής Επιτροπής (Εναγόμενοι 3-17) δεν φαίνεται να ρωτήθηκαν σχετικά με τη λήψη των νέων αυτών μέτρων (Τεκμήριο 3). Ισχυρίζεται επίσης ότι σύμφωνα με μελέτη (Τεκμήριο 4), ημερομηνίας 28.10.21, το ποσοστό μετάδοσης της μετάλλαξης «Δέλτα» από άτομα με πλήρες εμβολιαστικό ιστορικό, δεν διαφέρει από το ποσοστό που αφορά άτομα με μια δόση του εμβολίου, ως και άτομα χωρίς

εμβολιαστικό ιστορικό. Συνεπώς η επίδικη απόφαση του Καθ' ου η αίτηση 1 δεν τεκμηριώνεται επιστημονικά. Περαιτέρω, σύμφωνα με μελέτη ημερομηνίας 11.10.21 (Τεκμήριο 5) σχετικά με τη μετάλλαξη «Δέλτα», η υψηλή μετάδοση της οφείλεται κυρίως στο ψηλό ιϊκό φορτίο το οποίο δεν διαφέρει μεταξύ εμβολιασμένων και ανεμβολίαστων. Επιπρόσθετα, σε μελέτη του Σεπτεμβρίου 2021 (Τεκμήριο 7) αναφέρεται ότι μεγαλύτερα επίπεδα ιϊκού φορτίου θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αύξηση της πιθανότητας μετάδοσης από 24% έως 58% στις ενδοοικογενειακές επαφές και από 15% έως 39% στις μη οικιακές επαφές.

Στις 21.12.21, ο νυν Υπουργός Υγείας προέβηκε σε ανακοίνωση νέων μέτρων (Τεκμήριο 8), με βάση τα οποία άτομα 12-17 ετών τα οποία δεν έχουν εμβολιασθεί, θα έχουν πρόσβαση σε χώρους εστίασης, θέατρα, αμφιθέατρα, κινηματογράφους, αίθουσες θεαμάτων, κλειστά και υπαίθρια γήπεδα, γάμους και βαπτίσεις, με την προσκόμιση αρνητικής εργαστηριακής εξέτασης PCR ή Rapid Test διάρκειας 72 ωρών, νοουμένου ότι συνοδεύονται από γονέα/κηδεμόνα που ολοκλήρωσε το εμβολιαστικό του πρόγραμμα. Περαιτέρω, στην ίδια ανακοίνωση ο νυν Υπουργός Υγείας ανακοινώνει ότι πρόσωπα που ολοκλήρωσαν το εμβολιαστικό τους πρόγραμμα, κατέχουν πιστοποιητικό νόσησης (διάρκειας 180 ημερών), υποχρεούνται να προσκομίζουν αρνητική εργαστηριακή εξέταση PCR ή τέστ ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου Rapid Test με διάρκεια 7 ημερών για την είσοδο τους στον εργασιακό τους χώρο. Εξαιρούνται οι εργαζόμενοι που έλαβαν την ενισχυτική 3^η δόση εμβολίου.

Ισχυρίζεται ότι οι πιο πάνω αποφάσεις περιορισμού των προσώπων που δεν έχουν εμβολιασθεί, αποτελούν πολιτική απόφαση για τον εξαναγκασμό τους σε εμβολιασμό κατά παράβαση της αρχής της αναλογικότητας, του αρ. 7 του Συντάγματος και των συναφών άρθρων της Ε.Σ.Α.Δ. και του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, της Σύμβασης του Οβιέδο, του Προοιμίου (παρ. 36) του Κανονισμού 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ε.Ε. (Τεκμήριο 9). Το

γεγονός ότι εξαιρούνται από την πιο πάνω υποχρέωση τα άτομα που έχουν λάβει την τρίτη δόση του εμβολίου, αποτελεί εξαναγκασμό σε λήψη της τρίτης δόσης, προς τα άτομα που έχουν λάβει μόνο δύο δόσεις. Σχετικά αναφέρθηκε σε άρθρο στη Euronews, ημερομηνίας 20.12.21 (Τεκμήριο 10), όπου αναφέρεται ότι και οι τριπλά εμβολιασμένοι είναι πιθανόν να μεταδώσουν την ασθένεια. Συνεπώς τα επίδικα μέτρα δεν έχουν επιστημονικό έρεισμα, εξαναγκάζουν σε εμβολιασμό και πιθανόν να θέτουν σε κίνδυνο την υγεία παρά να την προστατεύσουν. Αναφέρθηκε σχετικά και στην απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης ημερομηνίας 27.1.21 (Τεκμήριο 11), όπου αναφέρεται ότι ο εμβολιασμός δεν είναι υποχρεωτικός και κανένας δεν υπόκειται σε πολιτική, κοινωνική ή άλλη πίεση να εμβολιασθεί αν δεν το επιθυμεί, η οποία αναγνωρίστηκε από την Έκθεση της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης ημερομηνίας 7.6.21 (Τεκμήριο 12) (Γνώμη της Επιτροπής – Τεκμήριο 13). Έκανε αναφορά και στην Έκθεση της Επιτροπής Διοίκησης και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ημερομηνίας 16.12.21 (Τεκμήριο 14), σχετικά με τα μέτρα που έλαβε το ΤΕΠΑΚ και αφορούν τους ανεμβολίαστους φοιτητές, η οποία κατέληξε ότι *«Σε καμιά περίπτωση δεν θα πρέπει να επιφυλάσσεται γενικός αποκλεισμός των ανεμβολίαστων προσώπων, από την πρόσβαση τους στην εκπαίδευση ή/και απασχόληση για το λόγο ότι δεν έχουν εμβολιαστεί λόγω πεποιθήσεων, τη στιγμή που υπάρχουν αποδεκτοί από την Πολιτεία εναλλακτικοί και ασφαλείς τρόποι πιστοποίησης της καλής υγείας.»*

Ισχυρίζεται ότι όλα τα Διατάγματα έχουν εκδοθεί κατά παράβαση του Αρ. 6 του Περί Λοιμοκάθαρσης Νόμου (Κεφ. 260), το οποίο δεν περιλαμβάνει την έκδοση Διαταγμάτων για την πανδημία του Covid-19. Επίσης έχουν εκδοθεί κατά παράβαση του Αρ. 3(1) του Περί Καταθέσεως στη Βουλή των Αντιπροσώπων των Κανονισμών που εκδίδονται με εξουσιοδότηση Νόμου (Ν.99/1989), διότι δεν κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση. Συνεπώς οι περιορισμοί που επιβλήθηκαν σταδιακά στους Αιτητές και συμπολίτες τους είναι

αντισυνταγματικοί και παράνομοι. Επίσης η έκδοση των Διαταγμάτων παραβιάζει το αρ. 33 του Συντάγματος, διότι τα μέτρα που επιβάλλονται είναι προδήλως δυσανάλογα του επιδιωκόμενου σκοπού, εφόσον με βάση τα αποτελέσματα της επιδημιολογικής επιτήρησης, η θνησιμότητα του ιού είναι μόλις 0,4% (Τεκμήριο 15) και δεν εμπίπτει σε οποιεσδήποτε εξαιρέσεις.

Ισχυρίζεται ότι τα Διατάγματα του νυν Υπουργού Υγείας, γίνονται ολοένα και πιο δυσανάλογα, έχουν εξαναγκαστικό χαρακτήρα και τα ανθρώπινα δικαιώματα των Αιτητών, ως και η ψυχική τους υγεία υφίστανται ανεπανόρθωτη ζημιά η οποία είναι αδύνατο να υπολογιστεί σε κατοπινό στάδιο λόγω της έλλειψης εμπορικού τους χαρακτήρα. Αν δεν εκδοθούν τα αιτούμενα Διατάγματα, οι Καθ' ων η αίτηση θα συνεχίσουν να παραβιάζουν τα δικαιώματα των Αιτητών και θα είναι δύσκολο ή αδύνατο να απονεμηθεί πλήρης δικαιοσύνη σε μεταγενέστερο στάδιο. Περαιτέρω, η μη έκδοση των αιτούμενων Διαταγμάτων, πιθανόν να ενθαρρύνει τέτοιες παράνομες συμπεριφορές στο μέλλον και θα πλήττουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις βασικές αρχές της φυσικής δικαιοσύνης, της ισότητας και αναλογικότητας. Οι αποφάσεις των Καθ' ων η αίτηση είναι πρόδηλα δυσανάλογες, παράνομες και αντισυνταγματικές και χωρίς την έκδοση των αιτούμενων Διαταγμάτων θα συνεχιστεί η παρανομία και η παραβίαση των ανθρωπίνων και συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων.

Ο **Αντωνάκης Αντωνίου** είναι Ανώτερος Διοικητικός Λειτουργός στο Υπουργείο Υγείας. Ισχυρίζεται ότι με την παρούσα Αίτηση και Αγωγή, οι Αιτητές ζητούν από το Δικαστήριο όπως ανατρέψει το τεκμήριο νομιμότητας των εκδοθέντων Διαταγμάτων, χωρίς όμως να μπορεί να ανατραπεί το τεκμήριο συνταγματικότητας τους στο πρώιμο στάδιο της διαδικασίας στη βάση των δικογραφημένων ισχυρισμών τους. Η εξουσία, δυνατότητα και ευχέρεια των Καθ' ων η αίτηση να εκδίδουν κανονιστικά μέτρα προς αντιμετώπιση της πανδημίας, έχει κριθεί και αποφασιστεί από το Δικαστήριο σε προηγούμενη Ενδιάμεση Απόφαση του ημερομηνίας

27.7.21 στα πλαίσια της παρούσας αγωγής. Επισημαίνει ότι η ορθή ονομασία της επιδημιολογικής επιτροπής, είναι «Συμβουλευτική Επιστημονική Επιτροπή για την αντιμετώπιση της Πανδημίας Covid-19 (ΣΕΕ)» και ο ρόλος της είναι καθαρά συμβουλευτικός προς τον Υπουργό και Υπουργικό Συμβούλιο. Ο Δρ. Λεόντιος Κωστρίκης απώλεσε την ιδιότητα του Μέλους του ΣΕΕ από 28.1.21 και δεν είχε εμπλοκή στην ετοιμασία και έκδοση του επίδικου Διατάγματος, ενώ παράλληλα δεν περιλήφθηκαν στον τίτλο της Αγωγής τα Μέλη Δρ. Πέτρος Αγαθαγγέλου και Δρ. Όλγα Καλακούτα. Ισχυρίζεται ότι η παρούσα Αίτηση έχει διαφορετικό νομικό και πραγματικό υπόβαθρο από την αιτία αγωγής και αποσυνδέεται από την αιτία αγωγής. Περαιτέρω όσα προβάλλονται στην ένορκη δήλωση που υποστηρίζει την Αίτηση, συνιστούν αόριστους ισχυρισμούς, χωρίς να συγκεκριμενοποιείται αν αφορούν όλους τους Αιτητές ή μερικούς από αυτούς, δηλαδή χωρίς να διευκρινίζεται αν όλοι οι Αιτητές είναι φορείς των ίδιων ατομικών δικαιωμάτων.

Αναφέρει ότι οι ενέργειες του Υπουργού Υγείας στηρίζονται στις σαφείς πρόνοιες του Περί Λοιμοκαθάρσεως Νόμου και του Συντάγματος, στις υποδείξεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και των Κυπρίων ειδικών εμπειρογνομόνων που απαρτίζουν την Συμβουλευτική Επιστημονική Επιτροπή προς το Υπουργικό Συμβούλιο. Το Υπουργικό Συμβούλιο με Απόφαση του ημερομηνίας 2.9.21 (Τεκμήριο 1) εξουσιοδότησε τον Υπουργό Υγείας να ασκεί τις εξουσίες του με βάση τον Περί Λοιμοκαθάρσεως Νόμο μέχρι 11.3.22. Η έκδοση των Διαταγμάτων ήταν αποτέλεσμα της αδήριτης ανάγκης που προέκυπτε από τα επιδημιολογικά δεδομένα. Ειδικότερα, τα ληφθέντα μέτρα απέβλεπαν στον περιορισμό της εξάπλωσης του ιού Covid-19, στην προστασία της δημόσιας υγείας, αλλά και στην αποτροπή πιθανής κατάρρευσης του συστήματος υγείας από τη διασπορά και ραγδαία εξάπλωση του ιού, ενόψει του εντοπισμού της παραλλαγής «Όμικρον» στη Δημοκρατία και των ενδείξεων για αυξημένη μεταδοτικότητα της, που καθιστούσαν επιβεβλημένη τη λήψη πρόσθετων αναγκαίων μέτρων (Τεκμήριο 2 – Διάταγμα ημερομηνίας 3.12.21, 22.12.21 και 30.12.21).

Επεξήγησε ότι οι Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, από την έναρξη της πανδημίας του ιού Covid-19, έχουν ως πρώτο μέλημα και προτεραιότητα την επίδειξη μέγιστης ευθύνης και σεβασμού προς την ανθρώπινη ζωή και καθημερινά παρακολουθούν τις εξελίξεις και συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, του European Centre For Disease Prevention and Control, την επιδημιολογική εικόνα στην Κύπρο και μέσω της Συμβουλευτικής Επιστημονικής Επιτροπής μεταφέρουν εισηγήσεις στον Υπουργό Υγείας, ενημερώνουν με υπευθυνότητα τους πολίτες για τα νέα επιστημονικά δεδομένα, σχετικά με την προφύλαξη, μέτρα προστασίας και μεθόδους αντιμετώπισης του άγνωστου μέχρι πρότινος στην επιστημονική κοινότητα ιού, ο οποίος αποδεδειγμένα πλέον, μπορεί να αποβεί μοιραίος, ειδικά σε άτομα που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού. Η διαμόρφωση της επιδημιολογικής εικόνας μέχρι την 1.6.21 παρουσιάζεται στο Τεκμήριο 3 όπου φαίνεται η αποτελεσματικότητα των μέτρων μετά από κάθε lockdown και στο Τεκμήριο 4, όπου διαπιστώνεται η άμεση επίπτωση του εμβολιαστικού προγράμματος στην αντιμετώπιση των θανάτων λόγω Covid-19, στους οίκους ευγηρίας. Σε εβδομαδιαία βάση εκδίδεται εθνική αναφορά όπου περιγράφεται η επιδημιολογική κατάσταση στη Δημοκρατία και σε σχέση με τους θανάτους (Τεκμήριο 5 – για περίοδο 23.11.21 – 6.12.21 και Τεκμήριο 6). Το ποσοστό των ανεμβολίαστων ασθενών που νοσηλεύεται σήμερα, ανέρχεται στο 80-85%. Η επιδημιολογική εικόνα στη Δημοκρατία διαμορφώθηκε από τη μετάλλαξη «Όμικρον» της οποίας η αυξημένη μεταδοτικότητα επέβαλε τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων με τα οποία να περιορίζεται η μεταδοτικότητα μέσω των στενών επαφών, χωρίς τη χρήση προστατευτικής μάσκας, και η πρόσβαση χωρίς πιστοποιητικό εμβολιασμού ή νόσησης σε συγκεκριμένους κατ' εξαίρεση χώρους (Κανονισμός 82 της Κ.Δ.Π. 515/21 και Κ.Δ.Π. 551/21). Ο Υπουργός Υγείας, εξουσιοδοτημένος από το Υπουργικό Συμβούλιο άσκησε την εξουσία του δυνάμει του αρ. 6 του Κεφ. 260, εκδίδοντας Διατάγματα και η διαδικασία έκδοσης τους κρίθηκε από το Δικαστήριο στα πλαίσια ενδιάμεσης Απόφασης του ημερομηνίας 27.7.21, ότι πηγάζει και είναι

σύμφωνη με το Σύνταγμα. Τα εκδοθέντα Διατάγματα και ο τρόπος αντιμετώπισης της πανδημίας στην Κύπρο, συνάδουν με τις τεκμηριωμένες συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και του European Centre for Disease Prevention and Control (Τεκμήριο 7).

Ισχυρίζεται ότι στην ένορκη δήλωση που υποστηρίζει την Αίτηση δεν αποκαλύπτεται η ιδιότητα των Αιτητών, ο τρόπος και ο βαθμός επίδρασης της ισχυριζόμενης παραβίασης των δικαιωμάτων τους, ούτε και επεξηγείται αν όλοι οι Αιτητές επιχείρησαν να ασκήσουν τα ίδια δικαιώματα και αν και σε ποιο βαθμό τα δικαιώματα τους έτυχαν περιορισμού. Ισχυρίζεται περαιτέρω ότι με τα ληφθέντα μέτρα δεν απαγορεύθηκε το δικαίωμα στην ελεύθερη διακίνηση αλλά τέθηκε εύλογος και αναγκαίος περιορισμός στην άσκηση του, από συγκεκριμένα άτομα που επέλεξαν να μην εμβολιαστούν, σε συγκεκριμένους χώρους στους οποίους υπάρχει αυξημένη αλληλεπίδραση μεταξύ των θαμώνων. Είναι η θέση του ότι είναι θεμιτός ο περιορισμός για λόγους δημόσιας υγείας, στην άσκηση του δικαιώματος της ελεύθερης μετακίνησης και λήφθηκε στη βάση της αρχής της αναλογικότητας και για λόγους δημόσιου συμφέροντος. Μετά το προσβαλλόμενο Διάταγμα ημερομηνίας 14.12.21 (Κ.Δ.Π. 515/21), εκδόθηκαν τα νέα Διατάγματα Κ.Δ.Π. 526/21 και Κ.Δ.Π. 551/21 και συνεπώς η παρούσα διαδικασία κατέστη άνευ αντικειμένου.

Σ' ότι αφορά την ισχυριζόμενη παραβίαση του δικαιώματος ελεύθερης μετακίνησης, ανέφερε ότι το ζήτημα αυτό απαντήθηκε στη σελίδα 16 της Ενδιάμεσης Απόφασης του Δικαστηρίου, όπου επεσημάνθηκε η εκ του Συντάγματος δυνατότητα να τίθενται περιορισμοί στην άσκηση των ατομικών δικαιωμάτων, όπως η ελευθερία μετακίνησης, για λόγους δημόσιας υγείας. Η διαφοροποίηση στη μεταχείριση των εμβολιασμένων με την πρώτη δόση του εμβολίου, σε σύγκριση με τα άτομα που έχουν λάβει πιστοποιητικό ολοκληρωμένου εμβολιασμού ή έχουν λάβει την ενισχυτική δόση του εμβολίου, δικαιολογείται στη βάση της αρχής της αναλογικότητας και ισότητας. Ειδικότερα, η διαφορετική

αντιμετώπιση των ανεμβολίαστων δικαιολογείται και τεκμηριώνεται διότι έχει τεκμηριωθεί επιστημονικά ότι οι ανεμβολίαστοι παρουσιάζουν μετρήσιμη πιθανότητα να μολυνθούν από τον κορωνοϊό και να τον μεταδώσουν (Τεκμήριο 8 – «άτομα τα οποία έχουν πλήρως εμβολιασθεί με αδειοδοτημένο εμβόλιο τύπου mRNA, προστατεύονται από ασυμπτωματική μόλυνση και ακόμα και στην περίπτωση που μολυνθούν φέρουν χαμηλότερο ιϊκό φορτίο από τα μη εμβολιασμένα άτομα»). Επισημαίνει ότι το Τεκμήριο 4 στην Αίτηση αφορά αποκλειστικά την μετάδοση της παραλλαγής «Δέλτα», από το οποίο προκύπτει ότι το 25% των εμβολιασθέντων μολύνθηκαν, έναντι του 38% των μη εμβολιασθέντων, και το ιϊκό φορτίο μειώνεται πολύ πιο γρήγορα στους εμβολιασμένους παρά στους ανεμβολίαστους, γεγονός που μειώνει ακόμα περισσότερο την πιθανότητα μετάδοσης του ιού από τους εμβολιασμένους. Η εξαίρεση των εμβολιασθέντων με τρίτη ενισχυτική δόση, από την υποχρέωση προσκόμισης τέστ, στηρίζεται στα επιστημονικά δεδομένα που καθιστούν αναγκαία την τρίτη δόση μετά από την παρέλευση ορισμένου χρονικού διαστήματος. Κανένας εξαναγκασμός δεν έχει επιβληθεί για εμβολιασμό, όμως το κράτος οφείλει να λάβει τα αναγκαία μέτρα για προστασία της δημόσιας υγείας, λόγος που υπερτερεί των ατομικών δικαιωμάτων. Η πιθανότητα και δυνατότητα μετάδοσης του ιού από εμβολιασμένους εξακολουθεί να υφίσταται, όμως αυτό δεν αναιρεί την χρησιμότητα του εμβολιασμού, σε σύγκριση με τα ολέθρια αποτελέσματα στα οποία θα οδηγούσε η μη υιοθέτηση του. Σύμφωνα με το European Center for Disease Prevention and Control και την κρατούσα επιστημονική άποψη ανά τον κόσμο, ο βαθμός της εμβολιαστικής κάλυψης, συναρτάται με το βαθμό διάδοσης του ιού.

Σ' ότι αφορά την έκθεση της Επιτροπής Διοικήσεως, αυτή αφορά αποκλειστικά τους φοιτητές του ΤΕΠΑΚ και επισημαίνεται η διαφοροποίηση των ανεμβολίαστων που επιτρέπεται να εισέρχονται σε εμπορικά κέντρα, αλλά όχι στους χώρους εστίασης σ' αυτά, εφόσον είναι διαφορετικό να κάθονται οι ανεμβολίαστοι με άλλους θαμώνες σε χώρους εστίασης χωρίς μάσκα, μιλώντας και εκτοξεύοντας ή εισπνέοντας

σταγονίδια, ενδεχομένως μολυσμένα με τον κορωνοϊό. Ο όρος «επαφή με κρούσμα» ορίζεται ως το άτομο με το οποίο κάποιος βρίσκεται σε απόσταση λιγότερη των δύο μέτρων, για 15 τουλάχιστον λεπτά.

Τονίζει ότι το δικαίωμα της ελεύθερης μετακίνησης, δύναται να υπόκειται σε περιορισμούς για λόγους δημόσιας υγείας και είναι αυτό τον περιορισμό στον οποίο αποσκοπεί η επιβολή των προσβαλλόμενων μέτρων και η έκδοση των επίδικων Διαταγμάτων. Σύμφωνα με το αρ. 7 του Συντάγματος, το κράτος έχει την υποχρέωση να προστατεύσει το δικαίωμα στη ζωή και τη σωματική ακεραιότητα και δεσμεύεται να προστατεύσει την υγεία του συνόλου των πολιτών του. Σ' αυτό το ύψιστο καθήκον στοχεύουν τα Διατάγματα του Υπουργού Υγείας. Ισχυρίζεται ότι η διασφάλιση του δικαιώματος στη ζωή δεν θα επιτυγχανόταν χωρίς τη λήψη θετικών μέτρων, τα οποία να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας. Ο ενδεχόμενος περιορισμός των δικαιωμάτων ορισμένων πολιτών στη βάση της αρχής της αναλογικότητας μπορεί να αντιμετωπιστεί σύμφωνα με το Σύνταγμα για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και ελευθεριών των άλλων. Η υποχρέωση διασφάλισης της δημόσιας υγείας υπερτερεί των ατομικών δικαιωμάτων ορισμένων πολιτών που διαμαρτύρονται. Ο έλεγχος της αναλογικότητας των μέτρων, αφορά τον επίδικο χρόνο λήψης τους και η αναγκαιότητα και έκταση της εφαρμογής τους κρίνεται με βάση τις εκάστοτε ιδιαιτερότητες της συνεχώς μεταβαλλόμενης επιδημιολογικής εικόνας της χώρας. Η διαφορετική επίδραση του ιού σε εμβολιασμένους και μη εμβολιασμένους δικαιολογεί τη διαφορετική μεταχείριση τους σε συγκεκριμένους χώρους αυξημένης επικινδυνότητας μετάδοσης του ιού, στους οποίους εκ των πραγμάτων οι πολίτες έχουν στενή επαφή μεταξύ τους.

Έχω εξετάσει με προσοχή το περιεχόμενο των εκατέρωθεν ενόρκων δηλώσεων, τα επισυνημμένα σ' αυτές έγγραφα και όσα υποστηρίχθηκαν από τους ευπαίδευτους συνηγόρους των δύο πλευρών.

Αποτελεί **λόγον Ένστασης** των Καθ' ων η αίτηση ότι η παρούσα Αίτηση έχει διαφορετικό νομικό και/ή πραγματικό υπόβαθρο από την αιτία αγωγής και συνεπώς αποσυνδέεται από την αιτία αγωγής.

Έχω εξετάσει με προσοχή την Οπισθογράφηση Απαίτησης της παρούσας Αγωγής, από την οποία προκύπτει ότι η αιτία της συνίσταται στην ισχυριζόμενη παραβίαση των Συνταγματικών και Ατομικών δικαιωμάτων των Αιτητών σε σχέση με την *«υποχρεωτική διενέργεια και κατοχή αρνητικής εργαστηριακής εξέτασης και/ή εξέτασης ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου για την ασθένεια Covid-19 τουλάχιστον 72 ωρών και/ή κατοχή πιστοποιητικού εμβολιασμού για την ασθένεια του Covid-19 τουλάχιστον με την πρώτη δόση και η διενέργεια της οποίας να έχει λάβει χώρα τουλάχιστον τρεις εβδομάδες προηγουμένως και/ή αποδεικτικό στοιχείο αποδέσμευσης για άτομα που νόσησαν από την ασθένεια του Covid-19, ισχύοντα για άτομα από 12 ετών και άνω»*, προϋπόθεση για την είσοδο και/ή παραμονή τους σε συγκεκριμένους χώρους. Ωστόσο, με την παρούσα Αίτηση τίθεται θέμα παραβίασης των Συνταγματικών δικαιωμάτων των Αιτητών για το λόγο ότι με βάση την Κ.Δ.Π. 515/21, ημερομηνίας 14.12.21 (Τεκμήριο 2 στην Αίτηση), παρεμποδίζεται η πρόσβαση και παραμονή, ως και η ελεύθερη διακίνηση σε εξωτερικούς και εσωτερικούς χώρους στους Αιτητές, διότι δεν έχουν προβεί σε εμβολιασμό είτε καθόλου είτε με οποιαδήποτε δόση των εγκεκριμένων εμβολίων εναντίον της νόσου Covid-19. Το δε παράπονο των Αιτητών, όπως προβάλλει μέσα από την ένορκη δήλωση που υποστηρίζει την Αίτηση, είναι ο διαχωρισμός των πολιτών σε «εμβολιασμένους» και «ανεμβολιαστούς» και σύμφωνα με τον ευπαίδευτο συνήγορο των Αιτητών, το εν λόγω Διάταγμα αποτελεί απλά μέσο εξαναγκασμού σε εμβολιασμό εναντίον των προσώπων τα οποία επέλεξαν να μην εμβολιασθούν και στοχοποιούνται μόνο τα άτομα αυτά.

Από τα πιο πάνω προκύπτει αβίαστα το συμπέρασμα ότι το αιτούμενο Διάταγμα στη βάση της παρούσας Αίτησης και της ένορκης δήλωσης που την υποστηρίζει, ουδόλως καλύπτεται από τις αιτούμενες

θεραπείες της Οπισθογράφησης Απαίτησης, αφού αυτές αφορούν ισχυριζόμενη παραβίαση Συνταγματικών Δικαιωμάτων των Αιτητών για άλλους και διαφορετικούς λόγους και στη βάση διαφορετικών Διαταγμάτων του Υπουργού Υγείας, από τους λόγους που προβάλλονται με την παρούσα Αίτηση και τα επίδικα Διατάγματα. Συνακόλουθα, η έκδοση του αιτούμενου Διατάγματος, με δεδομένη την απουσία σχετικής θεραπείας στην Οπισθογράφηση Απαίτησης, είναι ανεπίτρεπτη και αντισυνταγματική.

Αποτελεί περαιτέρω **λόγον Ένστασης** των Καθ' ων η αίτηση ότι οι Αιτητές δεν νομιμοποιούνται να προσφεύγουν από κοινού και/ή να καταχωρούν λαϊκή αγωγή (*actio popularis*).

Εξέτασα προσεκτικά τις εισηγήσεις των ευπαίδευτων συνηγόρων των Καθ' ων η αίτηση και συμφωνώ ότι, λόγω της φύσης και δραστηριότητας του αιτούμενου Διατάγματος, ως και των συνεπειών της συμμόρφωσης με αυτό, η παρούσα αγωγή προσλαμβάνει τη μορφή λαϊκής αγωγής (*actio popularis*) η οποία, όπως είναι νομολογημένο, δεν αναγνωρίζεται στο Κυπριακό δικαιοσύνη σύστημα (βλ. *Ttofinis v. Theocharides and another* (1983) 2 CLR 363, *Pitsillos v. CBC* (1982) 3 CLR 208 και *Thanos Club Hotel Ltd κ.ά. v. Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου κ.ά.* (2000) 3 Α.Α.Δ. 323). Ειδικότερα, κρίνω ότι τυχόν έκδοση του αιτούμενου Διατάγματος θα επηρεάσει τα δικαιώματα και υποχρεώσεις γενικά ολόκληρου του πληθυσμού, θα επηρεάσει το δημόσιο συμφέρον, την δημόσια υγεία, την ζωή, ελευθερία και δικαιώματα όλων των πολιτών που δεν είναι διάδικοι στην παρούσα αγωγή και συνακόλουθα δεν έχουν την ευκαιρία και δυνατότητα να τοποθετηθούν. Η δραστηριότητα του αιτούμενου Διατάγματος, δεν αφορά αποκλειστικά και μόνο την διασφάλιση και προστασία των ισχυριζόμενων παραβιασθέντων δικαιωμάτων ή συμφερόντων των Αιτητών, αλλά έχει άμεσο αντίκτυπο στα δικαιώματα ολόκληρου του πληθυσμού όπως είναι οι συνέπειες μη έγκαιρου εντοπισμού των κρουσμάτων Covid-19 και της μη ιχνηλάτησης των

στενών επαφών των επιβεβαιωμένων κρουσμάτων, με αποτέλεσμα την ανεξέλεγκτη διασπορά της νόσου σε μεγάλο μέρος του πληθυσμού.

Η κατάληξη του Δικαστηρίου σε σχέση με τους δύο πιο πάνω λόγους Ένστασης των Καθ' ων η αίτηση, οδηγεί αναπόφευκτα σε απόρριψη της Αίτησης.

Παρά την πιο πάνω κατάληξη, προχωρώ εν πάση περιπτώσει να εξετάσω κατά πόσο οι Αιτητές έχουν καταδείξει ότι ικανοποιούνται οι τρεις προϋποθέσεις του άρθρου 32 του περί Δικαστηρίων Νόμου 14/60.

Το άρθρο 32 έτυχε νομολογιακής εξέτασης κατ' επανάληψη (βλ. Karydas Taxi Co. v. Komodikis (1975) 1 C.L.R 321 Papastratis v Pierides (1979) 1 C.L.R 231, Odysseos v Pieris Estates and others (1982) 1 C.L.R. 557 και άλλες) και είναι γνωστές οι τρεις προϋποθέσεις που πρέπει να ικανοποιηθούν προκειμένου να επιτύχει ο αιτητής. Θα πρέπει να καταδείξει ότι:

- «1. **Εγείρεται σοβαρό ζήτημα προς εκδίκαση**, κάτι που δεν περιλαμβάνει οτιδήποτε πέραν της κατάδειξης μιας συζητήσιμης υπόθεσης με βάση τα δικόγραφα.
2. **Έχει ορατή προοπτική ή πιθανότητα να δικαιούται σε θεραπεία στην αγωγή του**, προϋπόθεση που αναφέρεται σε κάτι περισσότερο από απλή δυνατότητα αλλά πολύ λιγότερο από απόδειξη με βάση το ισοζύγιο των πιθανοτήτων και
3. **Θα είναι δύσκολο ή αδύνατο να απονεμηθεί πλήρης δικαιοσύνη σε μεταγενέστερο στάδιο χωρίς την έκδοση του αιτούμενου διατάγματος**, προϋπόθεση που φέρνει στο προσκήνιο το θέμα των αποζημιώσεων, δηλαδή αν η θεραπεία των αποζημιώσεων θα ήταν ικανοποιητική υπό τα περιστατικά της υπόθεσης.»

Είναι επίσης νομολογημένο ότι στο στάδιο εξέτασης των τριών προϋποθέσεων του άρθρου 32 και της σωρευτικής ικανοποίησης των κριτηρίων, το Δικαστήριο εξετάζει το δικόγραφο και την ένορκη δήλωση που συνοδεύει την αίτηση ώστε να ικανοποιηθεί ότι συντρέχουν οι δυο πρώτες προϋποθέσεις (βλ. Recnes Trading Ltd **κ.ά ν. Τράπεζας Πειραιώς (Κύπρου) Λτδ, Πολ. Εφ. 71/11 ημερομηνίας 16.4.2014**).

Με βάση το υλικό που τέθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου, έχω την άποψη ότι οι πρώτες δύο προϋποθέσεις του αρ. 32 ικανοποιούνται. Προς τούτο είναι αρκετό να επισημάνω ότι εγείρεται ζήτημα αντισυνταγματικότητας του σχετικού Διατάγματος του νυν Υπουργού Υγείας (Κ.Δ.Π. 515/21), λόγω ισχυριζόμενης παραβίασης των συνταγματικών δικαιωμάτων των Αιτητών όπως κατοχυρώνονται από τα αρ. 7 και 28 του Συντάγματος, καθώς επίσης και ότι πρόκειται για επιβληθέντα μέτρα που είναι δυσανάλογα, αδικαιολόγητα, χωρίς κανένα επιστημονικό έρεισμα και παράνομα ληφθέντα. Προβάλλεται περαιτέρω ο ισχυρισμός ότι οι παραβιάσεις των συνταγματικών δικαιωμάτων των Αιτητών είναι πρόδηλες και εμφανείς και συγχρόνως παραβιάζεται η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Σύμβασης, ως και ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός 2021/1953. Είναι η θέση των Αιτητών ότι τα επίδικα μέτρα έχουν στο στόχαστρο τα άτομα τα οποία, ασκώντας τα συνταγματικά κατοχυρωμένα δικαιώματά τους, έχουν επιλέξει να μην εμβολιαστούν με τα εμβόλια Covid-19. Τα μέτρα δεν ανταποκρίνονται στην επιδημιολογική εικόνα ως παρουσιάζεται σήμερα και αποτελούν απλά μέσο εξαναγκασμού σε εμβολιασμό εναντίον των προσώπων τα οποία επέλεξαν να μην εμβολιαστούν και μόνο αυτά στοχοποιούνται. Το κατά πόσο ευσταθούν οι πιο πάνω θέσεις των Αιτητών, δεν είναι του παρόντος σταδίου. Αποτελεί πάγια θέση της νομολογίας, ότι σε διαδικασία εκδίκασης αίτησης για Προσωρινό Διάταγμα, το Δικαστήριο πρέπει να αποφεύγει να καταλήγει σε συμπεράσματα αναφορικά με την πλήρη εξέταση του πραγματικού και νομικού καθεστώτος της υπόθεσης. Αυτό εναπόκειται στην κρίση του Δικαστηρίου κατά την δίκη της ουσίας της υπόθεσης (**βλ. Φαέθων Μιχαηλίδης v. Κυριάκος Άγγελου Παπακυριακού** (2004) 1 Α.Α.Δ. 209). Είναι επίσης νομολογημένο ότι σε ενδιάμεση διαδικασία για Προσωρινό Διάταγμα, εκείνο που χρειάζεται δεν είναι η απόδειξη του ουσιαστικού δικαιώματος αλλά σοβαρές ενδείξεις περί της πιθανότητας ύπαρξης του (**βλ. T.A. Micrologic Com. Consult. Ltd v Microsoft Corporation** (2002)1(Γ) Α.Α.Δ. 1802). Στην προκειμένη περίπτωση,

εξετάζοντας τις πιο πάνω θέσεις των Αιτητών – με τις οποίες εγείρονται σοβαρά και πολύπλοκα θέματα ως προς τη Συνταγματική πτυχή ορθής εφαρμογής αρχών δικαίου - ως και τις αντίθετες θέσεις των Καθ' ων η αίτηση – με τις οποίες εγείρονται επίσης σοβαρά ζητήματα έλλειψης δικαιοδοσίας του παρόντος Δικαστηρίου να εκδώσει το αιτούμενο Διάταγμα, αφού σε τέτοια περίπτωση θα παραβιάζεται η αρχή της διάκρισης των εξουσιών και θα ισοδυναμεί με έλεγχο του επίδικου Διατάγματος του Υπουργού Υγείας που καλύπτεται από το Τεκμήριο της νομιμότητας και/ή Συνταγματικότητας - κρίνω ότι αποτελούν ζητήματα που θα πρέπει να ακουστούν και αποφασιστούν από το Δικαστήριο κατά την ακρόαση της ουσίας της αγωγής. Στο παρόν στάδιο είναι αρκετό να λεχθεί ότι στη βάση των όσων οι Αιτητές επικαλούνται, υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις περί της πιθανότητας ύπαρξης των ουσιαστικών δικαιωμάτων τους. Συνεπώς εγείρεται σοβαρό ζήτημα προς εκδίκαση και η προοπτική ότι οι Αιτητές δικαιούνται εναντίον των Καθ' ων η αίτηση θεραπεία, δεν είναι δυσδιάκριτη.

Παρέμεινε προς εξέταση η τρίτη προϋπόθεση. Όπως είναι νομολογημένο, το βασικό κριτήριο για να κριθεί ότι η έκδοση του διατάγματος είναι απαραίτητη για να καταστεί δυνατή ή να διευκολυνθεί η απονομή της δικαιοσύνης, είναι το κατά πόσο αν τελικά ο Ενάγοντας επιτύχει στην αγωγή του, θα είναι αρκετή η κατοχύρωση των δικαιωμάτων του με επιδίκαση αποζημιώσεων. Αν η απάντηση είναι καταφατική, τότε η έκδοση προσωρινού Διατάγματος δεν είναι απαραίτητη. Η επιδίκαση αποζημιώσεων κρίνεται ότι αποτελεί επαρκή θεραπεία όταν η φύση της υπόθεσης επιτρέπει δίκαιο υπολογισμό της ζημιάς. Αν ο υπολογισμός είναι δύσκολος ή αδύνατος, τότε θα είναι δύσκολη ή αδύνατη η απονομή πλήρους δικαιοσύνης σε μεταγενέστερο στάδιο. Είναι επίσης νομολογημένο ότι η τρίτη προϋπόθεση του άρθρου 32 συμπεριλαμβάνει και άλλα μεταβλητά κριτήρια και παράγοντες, εκτός από την ανεπανόρθωτη ζημιά που μπορεί να προκληθεί με την μη έκδοση του Διατάγματος. Ο χρηματικός παράγοντας της αποζημίωσης δεν είναι ο μόνος που λαμβάνεται υπόψη. Η έννοια της δικαιοσύνης δεν συναρτάται

με την στενή αντίληψη της υλικής ζημιάς αλλά με την ευρύτερη προστασία των συμφερόντων του αιτούμενου την θεραπεία (βλ. *Papastratis v. Pierides* (1979) 1 C.L.R. 231, *M & CH Mitsingas Trading Ltd v. The Timberland Co* (1997)1 A.A.Δ. 1791, **Κώστας Κυρίσαββας κ.ά. v. Χάρη Κύζη** (2001) 1B A.A.Δ. 1245).

Είναι η εισήγηση του ευπαίδευτου συνηγόρου των Αιτητών ότι εκ της φύσεως της παρούσας υπόθεσης, όπου τίθεται θέμα συνεχούς παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Αιτητών και δυσμενής διάκριση μεταξύ «εμβολιασμένων» και «ανεμβολίαστων», ως και εξαναγκασμού τους σε ιατρικές επεμβάσεις τις οποίες δεν επιθυμούν, οι σχετικές ζημιές των Αιτητών, έχουν μεν οικονομικό υπόβαθρο όμως δεν αποτιμώνται σε χρήμα. Η παρούσα υπόθεση, αν και επιδέχεται κάποιων αποζημιώσεων σχετικά με τις αρνητικές επιπτώσεις στην ψυχική υγεία και στο γενικότερο επίπεδο διαβίωσης και ζωής των Αιτητών, η συνέχιση της παρανομίας και της παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους δεν αποτιμώνται σε χρήμα. Η εισήγηση αυτή δεν με βρίσκει σύμφωνη. Τούτο γιατί σε περίπτωση που ήθελε αποδειχθεί η παραβίαση οποιουδήποτε συνταγματικού δικαιώματος των Αιτητών κατά την εκδίκαση της ουσίας της υπόθεσης, η κατάλληλη θεραπεία είναι η απόδοση αποζημιώσεων, όπως και οι συνακόλουθες αξιώσεις στην αγωγή. Σχετική είναι η απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου **Γιάλλουρος v. Νικολάου** (2001) 1(A) A.A.Δ. 558, στην οποία αναγνωρίστηκε ότι το δικαίωμα σε θεραπεία για την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι εκείνη της δίκαιης αποζημίωσης. Σε τέτοιες περιπτώσεις η ζημιά δύναται να είναι υλική και/ή ηθική και γι' αυτήν αποδίδεται αποτελεσματική θεραπεία υπό τη μορφή αποζημιώσεων.

Κάτω από αυτά τα δεδομένα, κρίνω ότι δεν έχει ικανοποιηθεί η τρίτη προϋπόθεση, ότι δηλαδή οι Αιτητές, χωρίς την έκδοση του αιτούμενου Διατάγματος, εάν επιτύχουν στην αγωγή τους, δεν θα μπορέσουν να αποζημιωθούν πλήρως σε μεταγενέστερο στάδιο.

Όπως είναι νομολογημένο, στις περιπτώσεις όπου το Δικαστήριο κρίνει ότι δεν πληρείται η τρίτη προϋπόθεση, το θέμα λήγει εκεί, χωρίς να παρίσταται η ανάγκη να επικαλεστεί τη διακριτική του ευχέρεια για τη μη έκδοση του (βλ. *Commerzbank Ausladsbanken Holding A.G. v Adeona Holdings Ltd*, Πολ. Εφ. Ε6/2014, ημερομηνίας 27.2.15 και **Χάρης Σταυράκης κ.ά. v Δήμος Λευκωσίας**, Πολ. Εφ. Ε68/2013, ημερομηνίας 24.3.15).

Παρά την πιο πάνω κατάληξη και την πιο πάνω νομολογία για το μη αναγκαίο της εξέτασης της διακριτικής ευχέρειας του Δικαστηρίου, θεωρώ ότι είναι ορθό, υπό τα περιστατικά και τη φύση της παρούσας υπόθεσης, να εξετάσω και το **ισοζύγιο της ευχέρειας**. Στην υπόθεση *Bacardi & Co Ltd v. Vinco Ltd (1996) 1 (B) A.A.Δ. 788* αναφέρθηκαν τα ακόλουθα στη σελ. 795:

«Αναφορικά με το ισοζύγιο της ευχέρειας αυτό υποδηλώνει το ενδιαφέρον του δικαστηρίου να ισοζυγίσει τον κίνδυνο αδικίας η οποία θα προκύψει αν φανεί ότι η απόφασή του που δόθηκε στο ενδιάμεσο στάδιο ήταν εσφαλμένη. Όπως το έχει θέσει ο δικαστής *Huffman* στην *Films Rover International Limited v. Cannon Film Sales Limited [1987] 1 W.L.R. 670*:

“Το κύριο δίλημμα σε σχέση με την έκδοση προσωρινών διαταγμάτων, είτε αυτά είναι απαγορευτικά ή επιτακτικά, είναι ότι υπάρχει εξ ορισμού ο κίνδυνος ότι το δικαστήριο μπορεί να πάρει εσφαλμένη απόφαση, με το νόημα ότι έχει χορηγήσει διάταγμα σε διάδικο ο οποίος αποτυγχάνει ν’ αποδείξει τα δικαιώματά του κατά τη δίκη (ή θα αποτύγχανε αν υπήρχε δίκη) ή διαζευκτικά με το να παραλείψει να χορηγήσει διάταγμα σε διάδικο που επιτυγχάνει (ή θα πετύχει) στη δίκη. Αποτελεί επομένως θεμελιώδη αρχή ότι το δικαστήριο πρέπει να υιοθετήσει εκείνη την πορεία η οποία φαίνεται ότι ενέχει τους λιγότερους κινδύνους αδικίας εάν ήθελε φανεί ότι η απόφαση του ήταν «εσφαλμένη» με το πιο πάνω νόημα. Οι κατευθυντήριες γραμμές για τη χορήγηση και των δυο ειδών προσωρινών διαταγμάτων πηγάζουν από αυτή την αρχή.”»

Είναι νομολογημένο ότι το Δικαστήριο διατηρεί ευρεία διακριτική ευχέρεια, ακόμα και αν τηρούνται οι τυπικές προϋποθέσεις, να αρνηθεί να εκδώσει απαγορευτικό διάταγμα, αν κρίνει ότι κάτι τέτοιο δεν είναι δίκαιο ή πρόσφορο. (Βλ. **Σύγγραμμα Διατάγματα, Γιώργος**

Ερωτοκρίτου & Πέτρος Αρτέμης, σελ. 142 και **Αβερκίου ν. Θέο Κτηματική Λτδ κ.ά.**, Πολ. Έφ. 85/10, ημερ. 31.1.13, στην οποία το Ανώτατο Δικαστήριο επιβεβαίωσε ως ορθή την πρωτόδικη Απόφαση να μην εκδώσει το αιτούμενο Διάταγμα, παρά το ότι αποφάσισε ότι πληρούνται οι τρεις προϋποθέσεις του αρ. 32).

Στην προκειμένη περίπτωση, κρίνω ότι το ισοζύγιο της ευχέρειας κλίνει υπέρ των Καθ' ων η αίτηση. Τα επίδικα μέτρα, στη βάση του επίδικου Διατάγματος του Υπουργού Υγείας, έχουν σκοπό την προστασία των πολιτών στο σύνολο τους, γεγονός που αποτελεί ύψιστο καθήκον του Κράτους και δεν κρίνεται εύλογο και δυνατό, επειδή μικρός αριθμός πολιτών επιθυμεί να μην τα τηρεί, να τίθεται σε κίνδυνο η υγεία και η ζωή του υπόλοιπου πληθυσμού. Η υφιστάμενη κατάσταση, όπως περιγράφεται στην ένορκη δήλωση που υποστηρίζει την Ένσταση, επιβάλλει την συμμόρφωση με τα μέτρα, όπως αυτά συστήνονται από τους διεθνείς οργανισμούς και την ομάδα εμπειρογνομώνων που αξιολογεί τα επιδημιολογικά δεδομένα στη Δημοκρατία, γι' αυτό και το κάθε σχετικό Διάταγμα του Υπουργού Υγείας έχει βραχυπρόθεσμη ισχύ, ώστε να λαμβάνεται ενίοτε υπόψιν η πραγματικότητα όσον αφορά την εξέλιξη ή τον περιορισμό της νόσου Covid-19 και να μην λαμβάνονται μέτρα δυσανάλογα των απαραίτητων για τον περιορισμό της νόσου. Σε περίπτωση έκδοσης του αιτούμενου διατάγματος ελλοχεύει ο κίνδυνος να παραμείνει ανεξέλεγκτη η ασθένεια με δυσμενείς συνέπειες στη συνολική υγεία. Σταθμίζοντας αφενός το ενδεχόμενο να διαπιστωθεί μελλοντικά η υποχρέωση απόδοσης αποζημιώσεων στους Αιτητές και αφετέρου τον κίνδυνο, σε περίπτωση μη εφαρμογής των επιβαλλόμενων μέτρων, στην υγεία του γενικού πληθυσμού, καταλήγω ότι το ισοζύγιο της ευχέρειας σαφώς γέρνει προς όφελος των Καθ' ων η αίτηση και υπέρ της συνέχισης εφαρμογής των μέτρων, με στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας και του κοινωνικού συνόλου.

Για όλα τα πιο πάνω, η Αίτηση απορρίπτεται, με έξοδα προς όφελος των Καθ' ων η αίτηση και εναντίον των Αιτητών, όπως θα υπολογιστούν από τον Πρωτοκολλητή και θα εγκριθούν από το Δικαστήριο.

(Υπ.)

Στ. Χατζηγιάννη, Π.Ε.Δ.

Πιστόν Αντίγραφο,

Πρωτοκολλητής

/ΓΓ